

Onderwerp	Concept samenwerkingsovereenkomst publiek-publieke samenwerking (PPS) beschut werk Oldenzaal-Losser SWB & DCW
Datum collegebesluit	9 september 2025
Zaaknummer	1001584
Portefeuillehouder	E. Scheperman drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Doel

Bestuursbesluit

Er is een conceptovereenkomst Publiek-Publieke Samenwerking (PPS) SWB Midden Twente opgesteld, waarin samenwerking met DCW, SWB en de gemeenten Losser en Oldenzaal wordt aangegaan voor de uitvoering van beschut werk en ondersteuning van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de conceptovereenkomst van het openbaar lichaam SWB Midden Twente, om de samenwerking voor beschut werk met de gemeente Enschede, onderdeel DCW, en de gemeenten Losser en Oldenzaal aan te gaan door een horizontale publiek-publieke samenwerking (PPS);
2. Geen wensen en bedenkingen te formuleren over de conceptovereenkomst (PPS).

Aanleiding en probleemstelling

Vanaf 1 januari 2026 stoppen de gemeenten Oldenzaal en Losser de samenwerking met Larcom voor de uitvoering van beschut werk. De colleges van Oldenzaal en Losser besloten om door het verlenen van uitsluitend recht, een nieuwe overeenkomst te sluiten met een werkontwikkelbedrijf.

Op 12 december 2024 heeft het college de raad geïnformeerd over de actuele ontwikkeling gemeenschappelijke regeling SWB Midden Twente. Op 10 juni van dit jaar heeft het college de raad opnieuw geïnformeerd met een update over de voorgenomen samenwerking tussen SWB Midden Twente en de gemeente Oldenzaal en Losser.

De afgelopen periode is door de gemeenten Oldenzaal en Losser, DCW en SWB verkend hoe in gezamenlijkheid vormgegeven kan worden aan de uitvoering van (beschut) werk voor inwoners uit de gemeenten Losser en Oldenzaal. Waarbij DCW een gemeentelijke dienst is van de gemeente Enschede, SWB een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Borne, Hengelo en Hof van Twente en werkt de SWB daarnaast door middel van een dienstverleningsovereenkomst ook voor de gemeente Haaksbergen.

Er zijn verschillende gesprekken gevoerd over de mogelijkheden hoe, op basis van partnerschap, een toekomstbestendige samenwerking tussen alle partijen vormgegeven kan worden. Tijdens dit proces is ook aandacht geweest voor de landelijke ontwikkelingen ten aanzien van de werkontwikkelbedrijven. De veranderende doelgroep waar de gemeente vanuit de Participatiewet verantwoordelijk voor is, vraagt om een andere aanpak dan voorheen. Hierdoor is het noodzakelijk om de sociale infrastructuur toekomstbestendig te maken. Zo hebben gemeenten en werkontwikkelbedrijven de opdracht gekregen om samen te werken aan een toekomstbestendige infrastructuur.

Na het voeren van de gesprekken met beide partijen, zien de gemeente Oldenzaal en de gemeente Losser voordelen in een samenwerking met zowel Enschede, onderdeel DCW als het openbaar lichaam SWB. Gelet op de samenstelling waarin zij willen gaan samenwerken, namelijk 4 publieke organisaties, gaat de voorkeur uit naar het aangaan van een publiek-publieke samenwerking (PPS). Een horizontale publiek-publieke samenwerking biedt een structuur waarin overheden gezamenlijk een publieke taak uitvoeren en samen sturen op beleid en uitvoering. Een publieke taak wordt in het algemeen belang uitgevoerd, doorgaans gericht op het realiseren van maatschappelijke waarden, onder de verantwoordelijkheid van de overheid. De uitvoering van de Participatiewet en Wet sociale werkvoorziening valt hieronder. In tegenstelling tot het verlenen van een uitsluitend recht – waarbij één partij de exclusieve opdracht krijgt – behouden alle betrokken partijen bij een PPS een bepaalde invloed en zeggenschap. Dit versterkt de onderlinge samenwerking, bevordert kennisdeling en vergroot het draagvlak. Het voorgenomen besluit om een samenwerking aan te gaan door het verlenen van uitsluitend recht wordt daarom door Losser en Oldenzaal ingetrokken.

Er is een conceptovereenkomst PPS tussen de partijen opgesteld die wordt voorgelegd aan de raden van de deelnemende partijen in het openbaar lichaam SWB Midden Twente.

Argumenten

1.1 SWB en deelnemende gemeenten; krachten bundelen biedt kansen voor inwoners

De primaire doelgroep van de werkleerbedrijven neemt af. Dit betekent dat SWB zal mee moeten bewegen met deze daling. De vraag naar arbeidsontwikkeling zal echter toenemen. Het is de uitdaging voor de komende jaren om de infrastructuur voor zowel het beschutte werk als arbeidsontwikkeling in stand te houden met voldoende diversiteit aan werksoorten. Het vergroten van de doelgroep, namelijk door toevoeging van de bewoners van Oldenzaal en Losser die aangewezen zijn op beschut werk, helpt bij deze uitdaging. Ook geeft het meer draagvlak en continuïteit om de benodigde ondersteunende diensten in kwantitatieve en kwalitatieve zin in stand te houden.

1.2 Samenwerking en regionaal belang

Door samenwerking vanuit een gedeelde publieke opgave wordt niet de concurrentie opgezocht tussen DCW en SWB maar juist een publieke inhoudelijke en constructieve samenwerking en versterking. Gemeenten Oldenzaal en Losser hebben de twee Twentse werkontwikkelbedrijven, te weten SWB en DCW benaderd voor een samenwerking. Twente is te kwalificeren als één arbeidsmarktregio en dat geldt ook voor de werkontwikkelbedrijven. Er is géén behoefte aan een nieuwe partij op dit gebied in Twente die het beschut werk voor Oldenzaal en Losser gaat uitvoeren. Dit betekent dat de SWB én DCW ook een morele verplichting voelen om de dienstverlening aan beide gemeenten aan te bieden. Zij doen dat goed en zij bieden de dienstverlening aan beide gemeenten aan, uiteraard tegen de juiste voorwaarden.

De doelgroepmedewerkers van de gemeenten Oldenzaal en Losser, komen in dienst van de gemeenten Oldenzaal en Losser, dus niet in dienst van SWB/DCW.

2.1 De raad wordt in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen te delen met het college

Het Algemeen Bestuur van de SWB besluit volgens artikel 21 Wgr, de raden van de deelnemende gemeenten in het besluitvormingsproces te betrekken. De gemeenteraad kan bij het college van burgemeester en wethouders haar wensen en bedenkingen over de overeenkomst naar voren brengen.

1.2 De conceptovereenkomst is juridisch en financieel getoetst

De conceptovereenkomst is ambtelijk juridisch en financieel uitgebreid getoetst. Het college ziet op basis hiervan géén aanleiding voor wensen en bedenkingen.

Financieel kader

De samenwerkingsovereenkomst publiek-publieke samenwerking (PPS) is opgesteld om tot een gezamenlijke uitvoering te komen. Waarbij voor de SWB geldt dat dit kostendekkend kan worden uitgevoerd zonder grote financiële risico's.

Risico's

1.1 Geen personeelsrisico wel een risico-opslag

SWB zal de HR-taken uitvoeren. Het benodigde ondersteunende personeel zal wel in dienst komen van SWB/DCW. In het financiële voorstel dat aan de gemeenten Losser en Oldenzaal is aangeboden zit een risico-opslag voor de risico's die aan dienstverbanden zijn verbonden.

1.2 Integratierisico

Er zijn zowel frictiekosten opgenomen voor het algemene deel van de samenwerking, Beschut Werk, als ook voor het specifieke deel, de HR-dienstverlening en salarisadministratie. Deze kosten zijn vooraf goed in te schatten.

1.3 Verslaglegging jaarstukken

Er zijn voor de SWB nog uitdagingen voor een betere verslaglegging m.b.t de begroting en jaarstukken. Dit komt ook voort uit de quickscan rekenkamercommissie. Met de uit te voeren bedrijfsvoering voor deze nieuwe samenwerking wordt die uitdaging nog groter.

1.4 Verantwoordelijkheid huisvesting voor Oldenzaal en Losser

Gemeente Oldenzaal huurt de huidige locatie en die situatie blijft zo bij het aangaan van de samenwerking vanaf 2026. De huisvestingskosten komen voor rekening van de gemeente Oldenzaal en Losser. Er wordt door SWB en DCW geen huisvesting verworven.

Alternatieven

De samenwerkingsovereenkomst (PPS) betreft een samenwerking tussen de gemeente Losser, Oldenzaal, SWB en DCW. Er zijn geen alternatieven voor handen.

Communicatie

De SWB Midden Twente wordt per brief geïnformeerd over het door de raad genomen besluit.

Participatie

n.v.t.

Vervolg

Bestuurlijk vervolg

Het college informeert de SWB Midden Twente over het genomen raadsbesluit.

Financiën

De overeenkomst van deze samenwerking heeft geen directe gevolgen voor de gemeente Hof van Twente. De verwachting is dat de SWB haar deel in de uitvoering kostendekkend kan realiseren. Om tot financiële afspraken te komen zal er jaarlijks een begroting worden opgesteld. De huisvesting en personeel worden ondergebracht bij de gemeente Losser en Oldenzaal, er wordt om die reden geen risico verwacht voor de gemeente Hof van Twente.

Juridisch

De conceptovereenkomst is juridisch getoetst. Bij de evaluatie na 2 jaar zal blijken of de samenwerkingsovereenkomst inhoudelijk aangepast dient te worden.

Communicatie

Zie bestuurlijk vervolg.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

mr. ing. J. Eshuis

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Bijlage(n)

1. SWB-verzoek aan colleges GR
2. Concept samenwerkingsovereenkomst PPS Oldenzaal-Losser-SWB-DCW